

Περιεχόμενα

Είπαν για το βιβλίο <i>Διαχείριση εφοδιαστικής αλυσίδας τροφίμων</i>	13
Πρόλογοι των επιστημονικών επιμελητών της ελληνικής έκδοσης	15
Πρόλογος της πρώτης έκδοσης	23
Πρόλογος της δεύτερης έκδοσης	27
Ευχαριστίες	29
1 Εισαγωγή στις αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων	31
Οι δρώντες στις αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων	31
Τύποι αλυσίδας τροφίμων	36
Αλυσίδες αξίας καθοδηγούμενες από τον καταναλωτή	38
Παράγοντες που επηρεάζουν τις αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων	38
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Η αλυσίδα αξίας της μεταποίησης γάλακτος	42
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Η αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων με βάση τη δωρεά (αντιμετώπιση της της σπατάλης τροφίμων)	45
Περίληψη	47
Σημειώσεις	49

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Παραγωγή τροφίμων

---

2 Παραγωγή τροφίμων	53
Φορείς ή δρώντες στην αγροδιατροφική αλυσίδα	53
Γεωργία και καταπολέμηση της φτώχειας	56
Οι φραγμοί ανάπτυξης της γεωργικής βιομηχανίας	58
Μελλοντικά βήματα για τον γεωργικό τομέα	61
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Η Cargill συνεργάζεται με τους παραγωγούς για τη χρηματοδότηση και τη διαχείριση κινδύνων	62
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Η Nestlé συνεργάζεται με γαλακτοπαραγωγούς	62
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Η ITC Ltd India ενδυναμώνει τους γεωργούς μέσω της τεχνολογίας	63
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Μοντέλα μικροχρηματοδότησης εντός του τομέα τροφίμων	64
Περίληψη	66
Σημειώσεις	66
3 Επεξεργασία τροφίμων	69
Η σημασία της επεξεργασίας τροφίμων	69
Μεταβαλλόμενες συνθήκες αγοράς	70
Μεταποίηση τροφίμων	71

Συσκευασία τροφίμων.....	75
Διαχείριση αποθεμάτων	76
Ασφάλεια τροφίμων	79
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Τρισδιάστατη εκτύπωση φαγητού	81
Περίληψη	82
Σημειώσεις.....	83

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Λειτουργικές προκλήσεις

4 Λιανική πώληση τροφίμων.....	87
Το περιβάλλον λιανικής πώλησης	87
Πώς φθάνουν τα τρόφιμα στον καταναλωτή;	90
Διαδικτυακή λιανική πώληση τροφίμων	95
Προκλήσεις για το μέλλον της λιανικής πώλησης τροφίμων	97
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Οι λιανοπωλητές στρέφονται περισσότερο στα «κρυφά καταστήματα»	99
Περίληψη	100
Σημειώσεις.....	100
5 Εφοδιαστική τροφίμων	103
Διακίνηση τροφίμων	103
Μελλοντικές τάσεις ΤΠΕ στην εφοδιαστική γεωργικών τροφίμων.....	106
Η συσκευασία στην εφοδιαστική.....	108
Αλυσίδες εφοδιασμού ελεγχόμενης θερμοκρασίας.....	108
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Dabbawala	112
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Η διαδρομή των πράσινων φασολιών από την Κένυα στα σουπερμάρκετ του Ηνωμένου Βασιλείου	113
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Η αλυσίδα εφοδιασμού φρεσκοκομμένου ανανά από την Γκάνα... ..	113
Περίληψη	114
Σημειώσεις.....	115
6 Προκλήσεις στις διεθνείς αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων.....	117
Διεθνείς αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων	117
Παράγοντες που επηρεάζουν το μέλλον των διεθνών συστημάτων τροφίμων	119
Διαχείριση των προκλήσεων στις διεθνείς αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων.....	121
Διεθνής πολιτική και τρόφιμα	123
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Η ανάπτυξη του γεωργικού κλάδου της Βραζιλίας	125
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Η επίδραση της καταστροφής της Φουκουσίμα στις ιαπωνικές εξαγωγές τροφίμων.....	127
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Οι συνέπειες των αγγουριών στις σχέσεις μεταξύ Γερμανίας και Ισπανίας.....	128
Περίληψη	129
Σημειώσεις.....	130

7 Συνεργασία και σχέσεις	133
Τάσεις στις σχέσεις της αλυσίδας εφοδιασμού	133
Τρέχοντα μοντέλα σχέσεων εντός του τομέα τροφίμων.....	139
Άλλες τάσεις εντός της συνεργασίας στην αλυσίδα εφοδιασμού.....	143
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Η εταιρεία Starbucks και οι συνεργατικές σχέσεις με τους προμηθευτές	144
Περίληψη	144
Σημειώσεις.....	145
8 Απόκτηση πρώτων υλών και προμήθεια τροφίμων	147
Εφοδιασμός	147
Μοντέλα εφοδιασμού.....	148
Τμηματοποίηση προμηθευτών	153
Ανάπτυξη προμηθευτή	154
Στρατηγικός εφοδιασμός	154
Βιώσιμη προμήθεια	155
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Mondeléz International	162
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ PepsiCo – υπεύθυνος και βιώσιμος εφοδιασμός.....	162
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Omnium Chocolate	163
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων	165
Περίληψη	168
Σημειώσεις.....	168
9 Διαχείριση κινδύνων	171
Διαχείριση κινδύνων και αβεβαιότητα	171
Οι κίνδυνοι στην αλυσίδα εφοδιασμού	172
Κίνδυνοι στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων	173
Διαχείριση των κινδύνων της αλυσίδας εφοδιασμού	177
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Κρίση γάλακτος στην Κίνα	181
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Sudan 1.....	182
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Σαλμονέλα Typhimurium στο φιστικοβούτυρο.....	183
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Το σκάνδαλο του κρέατος αλόγου στο Ην. Βασίλειο	183
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Μόλυνση σαλμονέλας στην Cadbury, 2006.....	185
Περίληψη	185
Σημειώσεις.....	186
10 Τεχνολογικές τάσεις στις αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων	189
Ιχνηλασιμότητα και χρήση τεχνολογίας	190
Παραγωγή τροφίμων.....	196
Μεταποίηση τροφίμων σε τεχνολογικό πλαίσιο	198
Συσκευασία τροφίμων σε τεχνολογικό πλαίσιο	198
Εφοδιαστική τροφίμων.....	199
Ηλεκτρονικές Εφαρμογές τροφίμων	201
Το Διαδίκτυο των Πραγμάτων και τα Μεγάλα Σύνολα Δεδομένων (Big Data).....	203
Αλυσίδα συστοιχιών (blockchain)	205
Τρισδιάστατη εκτύπωση (3D)	207

Περίληψη	209
Σημειώσεις.....	209

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Βιωσιμότητα και μελλοντικές προκλήσεις

11 Κανονισμός, ασφάλεια και ποιότητα τροφίμων	215
Χαρακτηριστικά που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τον σχεδιασμό αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων	215
Ο κανονισμός τροφίμων και η επίδρασή του στην ασφάλεια	218
Νόμοι και κανονισμοί για τα τρόφιμα	219
Πρότυπα αναφοράς	221
Ιδιωτικά πρότυπα τροφίμων	225
Λοιπές πρωτοβουλίες εντός των αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων.....	228
Ρόλος και ευθύνες των αρχών υγείας λιμένων	230
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Απαγόρευση της ΕΕ στις εισαγωγές ινδικού μάνγκο.....	234
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Το σκάνδαλο του κρέατος αλόγου και η απάτη τροφίμων	235
Περίληψη	236
Σημειώσεις.....	237
12 Καινοτομία τροφίμων	239
Ταξινόμηση των μεθόδων καινοτομίας	239
Συστήματα καινοτομίας	240
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Ινδικό κάρι στο Ηνωμένο Βασίλειο	242
Ανάπτυξη προϊόντος στις αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων	242
Καινοτομίες εντός των αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων	246
Βίγκαν (vegan) και φυτικά τρόφιμα	249
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Τύποι λειτουργικών προϊόντων	252
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Ανίχνευση απομίμησης ουίσκι μέσω του μπουκαλιού	252
Περίληψη	253
Σημειώσεις.....	253
13 Προκλήσεις βιωσιμότητας στις αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων	257
Βιωσιμότητα – η προέλευση της έννοιας	257
Βιώσιμες αλυσίδες εφοδιασμού	258
Βιώσιμες αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων.....	259
Μέτρηση της βιωσιμότητας	260
Αναπτύσσοντας τη βιωσιμότητα εντός των αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων.....	262
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Αναερόβια χωνευτήρια – ReFood.....	267
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Διάφορες καινοτομίες εντός των αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων	268
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Just Eggs – ανακύκλωση κελυφών αυγού για την κατασκευή πλαστικών αυγοθηκών	269
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Διεθνές Κέντρο Πατάτας.....	270
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Παγκόσμιες τράπεζες σπόρων	272

Περίληψη	274
Σημειώσεις.....	274
14 Τομέας τροφίμων και οικονομική ανάκαμψη.....	279
Ανάπτυξη υποδομής για τον τομέα τροφίμων.....	280
Κόμβοι τροφίμων.....	283
Άνοδος στην αλυσίδα αξίας	284
Τομέας τροφίμων και τουρισμός.....	286
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Μικροζυθοποιίες.....	287
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Υποδομή τροφίμων στην Ινδία και νέα μεγάλα πάρκα τροφίμων.....	288
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Rubies in the Rubble.....	289
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Ανάπτυξη της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων μικρής κλίμα- κας στην Αφρική	290
Περίληψη.....	291
Σημειώσεις.....	291
15 Επισιτιστική ασφάλεια και μελλοντικές προκλήσεις	295
Επισιτιστική ασφάλεια	295
Παράγοντες ώθησης της αλλαγής που επηρεάζουν την επισιτιστική ασφάλεια	296
Παράγοντες που επηρεάζουν το μέλλον της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων.....	297
Εξισορρόπηση της προσφοράς και της ζήτησης με βιώσιμο τρόπο.....	302
Το μέλλον των τροφίμων – μία δεκαετής πρόβλεψη	303
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Partners in Food Solutions.....	305
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Η Coca-Cola και η εξοικονόμηση νερού.....	305
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Διεθνής συνεργασία σιταριού για βελτίωση της ασφάλειας του σιταριού.....	307
Περίληψη	308
Σημειώσεις.....	308
Ευρετήριο όρων.....	313